

Brochure DMP bij de tijd

Herziene versie 23 januari 2017

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	3
2	Generieke aspecten in het DMP	4
	2.1 Mandatering	5
	2.2 Fast track procurement	5
	2.3 Kostenbatenanalyse	5
	2.4 Nationale en internationale afstemming	6
	2.5 Verwervingsstrategie en sourcing	6
	2.6 Wapenbeheersings- en wapenexportaspecten	6
3	De Fasen	7
	3.1 De behoeftestellingsfase	7
	3.2 De onderzoeksfase	8
	3.3 De vervolgonderzoeksfase	8
	3.4 De verwervingsvoorbereidingsfase	8
	3.5 De Evaluatiefase	9
4	Informatie aan de Tweede Kamer	10
	4.1 Informatie over gemandateerde projecten	10
	4.2 Informatie over niet-gemandateerde projecten	10
	4.3 Informatie over IT-projecten	10
	4.4 Materieelprojectenoverzicht	10
	4.5 Vertrouwelijke informatie	10
	4.6 Regeling Grote Projecten	11
	4.7 Audits	11

1 INLEIDING

Een snel veranderende wereld vraagt om een goed toegeruste krijgsmacht die zich kan aanpassen. Om de krijgsmacht *up-to-date* te houden, investeert Defensie onafgebroken in nieuw materieel. Een belangrijk deel van de uitgaven komt bij het Nederlandse bedrijfsleven terecht.

Deze brochure beschrijft het Defensie Materieel Proces (DMP). Het DMP omvat de informatievoorziening door Defensie aan de Tweede Kamer over projecten op het gebied van materieel, vastgoed en IT. Het DMP is in 2015 geëvalueerd en het evaluatierapport 'DMP bij de tijd' is met de vaste commissie voor Defensie besproken tijdens het algemeen overleg van 31 maart 2016.¹ In deze brochure zijn de uitkomsten van de evaluatie en de gedachtewisseling met de Kamer verwerkt. Met dit herziene DMP kan Defensie optimaal inspelen op veranderende materieelbehoeften.

Het DMP kende aanvankelijk drie functies, te weten:

- de informatievoorziening aan de ambtelijke en politieke leiding van Defensie;
- de informatievoorziening aan de Tweede Kamer;
- de sturing en beheersing van projecten.

In een eerdere evaluatie in 2006 is geconstateerd dat het DMP voor die laatste functie minder geschikt is². Defensie heeft voor de sturing en beheersing interne regelgeving gebaseerd op internationaal erkende 'best practices'. Het DMP van nu is volledig toegespitst op de informatievoorziening aan de Tweede Kamer en de departementale leiding. Het DMP gaat uit van gefaseerde informatievoorziening door middel van afzonderlijke brieven over projecten vanaf 25 miljoen euro. Informatie over projecten tot 25 miljoen euro loopt via de begroting en het departementale jaarverslag.

Het DMP maakte lange tijd onderscheid tussen strategisch en niet-strategisch materieel. Strategisch materieel is specifiek voor militaire doeleinden ontwikkeld. Ander materieel, zoals tenten, aggregaten, vastgoed en IT, werd aangeduid als niet-strategisch. De informatievoorziening over niet-strategisch materieel verliep via de begroting en het departementale jaarverslag, terwijl strategisch defensiematerieel onder het DMP viel. Naar aanleiding van de evaluatie is besloten ook vastgoedprojecten en wapensysteemgebonden IT onder het DMP te brengen³. Daarnaast rapporteert Defensie regelmatig over IT-projecten, zowel via een eigen rapportage⁴ als via het Rijks ICT-dashboard⁵. Door deze aanpassingen is het onderscheid tussen niet-strategisch en strategisch materieel niet meer relevant.

De opbouw van deze brochure is als volgt: Hoofdstuk 2 behandelt de generieke aspecten van het DMP. Hoofdstuk 3 bevat een overzicht van de fasen van het DMP, gevolgd door een verdere toelichting op de specifieke aspecten van elke fase. In hoofdstuk 4 komt de informatievoorziening aan de Tweede Kamer aan de orde.

---

¹ Kamerstuk 27 830, nr. 166 van 15 december 2015

² Kamerstuk 27 830, nr. 39 van 16 juni 2006

³ Algemeen overleg materieel van 31 maart 2016

⁴ Kamerstuk 31 125, nr. 61 van 28 augustus 2015

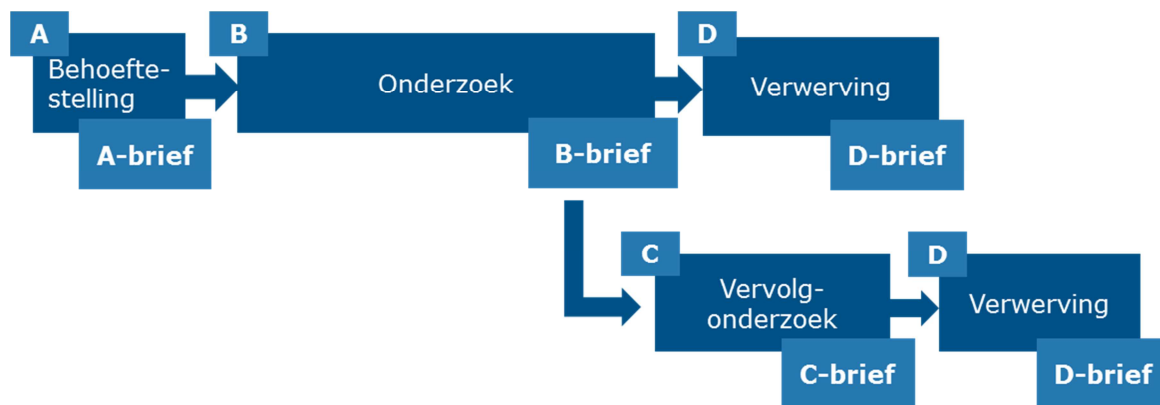
⁵ Kamerstuk 26 643, nr. 336 van 12 november 2014

2 GENERIEKE ASPECTEN VAN HET DMP

Het DMP gaat over de informatievoorziening aan de leiding van het departement en aan de Tweede Kamer over materieel-, vastgoed- en wapensysteemgebonden IT-projecten van 25 miljoen euro of meer. Het DMP en de daaruit voortvloeiende informatievoorziening maken afwegingen en besluiten over projecten mogelijk. Daarmee geeft het DMP richting aan het verwervingsproces van Defensie. Het DMP is afgestemd op het defensiebeleid en de (inter)nationale wet- en regelgeving en het houdt rekening met internationale afspraken op het gebied van wapenbeheersing en wapenexport.

2.1 Fasering

Defensie maakt onderscheid tussen materieel dat 'van de plank' kan worden aangeschaft en materieel dat moet worden ontwikkeld. Het DMP bestaat bij 'kopen van de plank' uit drie fasen, namelijk: A (behoeftestelling), B (onderzoek) en D (verwerving). De C-fase (vervolgonderzoek) is uitsluitend aan de orde als er sprake is van een ontwikkelingstraject.

Figuur 1. Processchema DMP

Bij elke DMP-fase hoort een brief van Defensie aan de Kamer. Met de eerste brief, de A-brief, informeert Defensie de Tweede Kamer over het 'waarom' en het 'wat' van de behoeftestelling. De kern van de A-brief is een functionele beschrijving van de capaciteit die Defensie wil verwerven. Door de behoeftestelling functioneel te formuleren blijven zoveel mogelijk opties voor de vervulling van de capaciteitsbehoefte open. Het besluit en de beschrijving van de manier waarop de behoefte wordt vervuld - de 'hoe' vraag - vallen buiten deze fase. Die vraag, met alle bijbehorende details, wordt vervolgens in de onderzoeksfase (B-fase) beantwoord. Daarbij hoort ook de verdere inventarisatie van kansrijke verwervingsalternatieven en kansen op internationale materieelsamenwerking en samenwerking met de industrie. De B-fase mondt uit in een integrale afweging van de mogelijkheden om materieel van de plank te kopen of te ontwikkelen en om samen te werken (internationaal of met de markt) en van de investerings- en levensduurkosten (*Life Cycle Costs*).

Na voltooiing van de onderzoeksfase (B-fase) of de vervolgonderzoeksfase (C-fase) ontstaat ook duidelijkheid over de voorwaarden die in termen van product, tijd en geld voor het project gelden. Defensie informeert de Tweede Kamer aan het einde van de B-fase of de C-fase over de wijze waarop zij de behoefte wil vervullen en over eventuele alternatieven, de planning en de financiële onderbouwing.

2.2 Mandatering

De minister van Defensie informeert de Tweede Kamer over alle nieuwe materieelprojecten vanaf 25 miljoen euro. Na de A-fase wordt onderscheid gemaakt tussen gemandateerde en niet-gemandateerde projecten. Bij niet-gemandateerde projecten is de besluitvorming voorbehouden aan de minister van Defensie. Bij gemandateerde projecten heeft de besluitvorming plaats op ambtelijk niveau. Gewoonlijk hebben gemandateerde projecten een financiële omvang tussen 25 miljoen en 100 miljoen euro. Mandatering is echter ook mogelijk in het geval van eenvoudige, weinig riskante en politiek niet gevoelige investeringsprojecten met een grotere financiële omvang. De minister van Defensie informeert de Tweede Kamer in de A-brief over het voornemen tot mandateren.

2.3 Fast track procurement

Een uitzondering op de reguliere procesgang is de *fast track procurement* (FTP). Voor een missie kan specifiek materieel nodig zijn. De behoefte hieraan ontstaat soms pas in de aanloop naar of tijdens een missie. Om toch op tijd het benodigde materieel te kunnen aanschaffen doorlopen dergelijke projecten van 25 miljoen euro of meer een *fast track* of spoedproces, bestaande uit:

- het (waar mogelijk) parallel uitvoeren van activiteiten;
- het (zo nodig) samenvoegen van stappen en fasen in het DMP;
- het beschikbaar stellen van extra personele capaciteit;
- het stellen van prioriteiten in de informatievoorziening en de besluitvorming.

Het spreekt vanzelf dat dit versnelde proces niet ten koste mag gaan van de zorgvuldigheid en van de informatiepositie van de Tweede Kamer. Een besluit tot *fast track procurement* zal dan ook tijdig in een brief worden aangekondigd.

2.4 Kostenbatenanalyse

Een alternatieveninventarisatie en -vergelijking maakt deel uit van het verwervingsproces. Bij de beoordeling van de alternatieven kunnen ook externe deskundigen worden ingeschakeld. Bij niet-gemandateerde projecten vergelijkt Defensie een aantal alternatieven bovendien met behulp van een kostenbatenanalyse (KBA). Aan de keuze van Defensie voor een alternatief waarover de Kamer in een B-brief wordt geïnformeerd, ligt dan een KBA ten grondslag. Defensie zal de KBA-systematiek stapsgewijs uitwerken en invoeren.

De KBA is een analyse-instrument dat dient als onderbouwing van de besluitvorming over het beginnen, inrichten, voortzetten of beëindigen van de verwerving van wapensystemen. Zij ondersteunt de besluitvorming door de kosten, baten en risico's van alternatieven inzichtelijk te maken. Hierbij wordt ook vastgelegd welke besluiten worden genomen en aannames worden gedaan, waarom welke alternatieven zijn onderzocht en welke methodieken daarbij zijn gebruikt. Dit maakt het keuzeproces transparant en verifieerbaar.

De KBA wordt uitgevoerd overeenkomstig de Instructie KBA die op haar beurt berust op de Handleiding Publieke Business Case zoals die begin 2015 door het ministerie van Financiën is uitgegeven. Met de KBA maakt Defensie inzichtelijk hoe de alternatieven zich tot elkaar verhouden. Hierbij wordt ook een nul-alternatief onderkend. Het nul-alternatief geeft weer wat er gebeurt als het beoogde project of beleid niet wordt uitgevoerd en is bedoeld om de alternatieven af te zetten tegen de situatie waarin er geen capaciteiten meer zijn. Zo stelt Defensie zich de controlevraag wat de toegevoegde waarde van de alternatieven is.

2.5 Nationaal en internationaal overleg

Defensie voert zowel op nationaal als op internationaal niveau overleg over investeringen. Nationaal betreft het vooral overleg tussen verschillende departementen. Daarbij komt ook de inschakeling aan de orde van nationale kennisinstituten en defensiebedrijven.

Op internationaal niveau voert Defensie bilateraal en multilateraal overleg over materieelinvesteringen, bijvoorbeeld in de Navo en het *European Defence Agency* (EDA) van de EU. In een vroeg stadium wordt bezien in hoeverre operationele eisen kunnen worden geharmoniseerd. Ook de mogelijkheden voor samenwerking komen in die gesprekken aan de orde.

2.6 Verwervingsstrategie en sourcing

In de onderzoeksfase (B-fase) wordt de verwervingsstrategie vastgesteld, dat wil zeggen de manier waarop Defensie het materieel wil verwerven. Voor het bepalen van de verwervingsstrategie is een groot aantal elementen van belang. Het gaat bijvoorbeeld om alternatieven om in de behoefte te voorzien, de voordelen van nationale en internationale samenwerking, de benutting van de nationale kennisinfrastructuur, de inschakeling van Nederlandse defensiebedrijven en overige nationale belangen. Uiteraard gelden de wettelijke eisen en voorwaarden waaraan Defensie als overheidsopdrachtgever is gehouden. Per verwervingsalternatief worden een tijdschema en een kostenraming bepaald. De kostenraming omvat de totale levensduur en levensduurkosten (investerings-, exploitatie-, afstotingskosten). Als gedurende het DMP-traject alternatieven afvallen of als er nauwkeuriger informatie beschikbaar komt, past Defensie het tijdschema en de kostenraming aan.

Defensie maakt - in overeenstemming met het sourcingsbeleid - in de B-fase een sourcingafweging. Defensie onderzoekt dan of zij een investering, dienst of activiteit (volledig) zelf moet uitvoeren of dat zij die (beter) kan verkrijgen door samenwerking met de industrie of uitbesteding. Sourcing is er altijd op gericht de uitvoering van de kerntaken van Defensie doeltreffend en doelmatig te ondersteunen.

2.7 Wapenbeheersings- en wapenexportaspecten

Nederland is partij bij diverse internationale verdragen en internationale afspraken op het gebied van conventionele wapenbeheersing. Hieruit vloeit een uitgebreid stelsel van rechten en plichten voort. De specifieke uitvoeringsverplichtingen van wapenbeheersingsafspraken en verdragen, zoals de uitvoering van inspecties en de vernietiging van materieel, zijn veelal een verantwoordelijkheid van Defensie.

De uitvoeringsverplichtingen van wapenbeheersingsafspraken kunnen beperkingen of verboden opleggen aan de verwerving van bepaalde typen materieel, inclusief de aantallen. Ook kunnen aan deze verplichtingen eisen verbonden zijn met betrekking tot kennisgeving en informatievoorziening en kan het materieel aan internationale inspecties worden onderworpen. In het kader van het DMP toetst Defensie de materieelbehoeften aan deze internationale verdragen en afspraken.

Wapenexportaspecten zijn in het kader van de verwerving van defensiematerieel alleen relevant voor zover er sprake is van internationale verboden of beperkingen tot het doen van zaken met andere landen, dan wel van (mogelijke) doorverkoop van defensietechnologie of -materieel. Deze aspecten worden bewaakt door de ministers van Buitenlandse Zaken en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, in overleg met Defensie.

3 FASEN

Bij de verwerving van materieel doorloopt Defensie de DMP-fasen. Dat zijn achtereenvolgens de behoeftestellingsfase (A-fase), de onderzoeksfase (B-fase), de vervolgonderzoeksfase (C-fase, alleen in geval van een ontwikkeling) en de verwervingsvoorbereidingsfase (D-fase). Bij grote en complexe projecten wordt een evaluatie (E-fase) uitgevoerd. Hieronder worden de fasen toegelicht.

Gedurende een project kan er sprake zijn van voortschrijdend inzicht en veranderde omstandigheden die van invloed zijn op de verdere voortgang en planning. Dit vereist flexibiliteit in de uitvoering en transparantie in de informatievoorziening.

3.1 Behoeftestellingsfase (A-fase)

De A-fase beschrijft het 'wat' en 'waarom' van de behoefte. Met de brief aan het einde van de A-fase licht Defensie de Tweede Kamer in over nut en noodzaak van de behoefte. Alle aspecten die Defensie tijdens het DMP uitwerkt, zijn hiervan direct of indirect afgeleid.

De kern van de A-brief is een functionele beschrijving van de capaciteit die Defensie wil verwerven. Door de behoeftestelling functioneel te formuleren, blijven de opties voor de vervulling ervan open. De samenhang met andere capaciteiten, behoeften en projecten is medebepalend voor de beschrijving van de functionele kenmerken. Deze aanpak vormt ook een goed uitgangspunt voor de inventarisatie van samenwerkingsmogelijkheden met partnerlanden die mogelijk soortgelijke behoeften hebben.

Defensie beargumenteert het 'waarom' op basis van beleids- en inzetbaarheidsdoelstellingen en brengt daarbij tevens in beeld hoe rekening is gehouden met de capaciteitstekorten van de Navo en de EU.

Defensie stuurt de functioneel gespecificeerde A-brief naar de Tweede Kamer. Er is in deze fase ruimte voor de pre-behoeftestellingsconsultatie zoals beschreven in de Defensie Industrie Strategie (DIS).

In de A-fase wordt een initiële raming gemaakt van de kosten, inclusief een financiële reservering voor onzekerheden en risico's voor zover deze niet met andere beheersmaatregelen kunnen worden afgedekt. Logischerwijs is er in deze fase nog sprake van veel onzekerheden en ontbreekt nog nauwkeurige financiële informatie. Daarom bestaat de financiële informatie in de A-brief (net als bij het Materieelprojectenoverzicht, MPO) uit een bandbreedte waarbinnen het financiële volume van de behoefte valt.

De financiële bandbreedten die in een A-brief worden gehanteerd, zijn:

- € 25 miljoen tot € 100 miljoen;
- € 100 miljoen tot € 250 miljoen;
- € 250 miljoen tot € 1 miljard;
- € 1 miljard tot € 2,5 miljard;
- meer dan € 2,5 miljard.

Er kunnen zich situaties voordoen waarin het zinvol is het standaardproces aan te passen aan de karakteristieken van het project om zo de verwerving te versnellen. Dat is bijvoorbeeld aan de orde als er in de behoeftestellingsfase geen alternatieven zijn, waardoor feitelijk de vervulling van de behoefte al vaststaat. In dergelijke gevallen kan na de parlementaire behandeling van de A-brief,

aangevuld met de relevante informatie die anders in de B-brief zou staan, direct de D-fase beginnen.

3.2 Onderzoeksfase (B-fase)

De B-fase gaat in op het 'hoe'. Defensie inventariseert in deze fase alternatieven waarmee zij in de behoefte kan voorzien. Deze alternatieven vergelijkt Defensie op gestructureerde wijze. Het betreft een vergelijking op grond van de functionele kenmerken die zijn vastgesteld in de A-fase en van alle consequenties van de alternatieven, zoals:

- levensduurkosten, verbijzonderd naar de kosten van investering, instandhouding en afstoting;
- mogelijkheden voor en beperkingen van internationale samenwerking;
- mogelijkheden voor en effecten op de Nederlandse defensie- en veiligheidsindustrie en de kennisinstellingen;
- gevolgen voor organisatie, personeel, materieellogistiek, bedrijfsvoering, systeemintegratie en gereedstelling, alsmede voor de informatievoorziening en informatiebeveiliging, infrastructuur en milieu;
- risico's.

Aan het einde van de B-fase volgt een besluit dat Defensie in een brief aan de Tweede Kamer voorlegt. Deze brief gaat vergezeld van een commercieel-vertrouwelijke bijlage met financiële informatie in de vorm van een bandbreedte. Deze bandbreedte is preciezer dan in de A-fase, omdat gedurende het onderzoek het aantal onzekerheden is afgenomen en meer informatie over de kosten en risico's beschikbaar is gekomen.

Bij 'kopen van de plank' is aan het einde van de B-fase voldoende informatie beschikbaar om tot de verwervingsvoorbereiding over te gaan. Daarom volgt op de B-fase direct de D-fase. Alleen als Defensie in de B-fase concludeert dat een ontwikkelingstraject nodig is om in de behoefte te voorzien, volgt eerst de C-fase. Defensie streeft ernaar om bij uitzondering materieel te laten ontwikkelen. Daarbij wordt het toetsingskader 'Verwerving van de plank' toegepast om de voordelen en de noodzaak van de ontwikkeling van materieel te toetsen.⁶ Alleen onder voorwaarden kan worden afgeweken van het beleid om van de plank te kopen.

3.3 Vervolgonderzoeksfase (C-fase)

In deze fase wordt vervolgonderzoek verricht op grond van de uitkomsten van de B-fase. De C-fase is uitsluitend aan de orde bij ontwikkelingstrajecten. Afhankelijk van het ontwikkelingstraject kunnen beproevingen worden uitgevoerd. Soms wordt in deze fase, na de toetsing op doel- en rechtmatigheid, een overeenkomst gesloten voor een ontwikkelingstraject of de aanschaf van prototypes voor beproeving. Aan het einde van de C-fase ontvangt de Tweede Kamer een brief met de resultaten van het vervolgonderzoek. Ook ontvangt de Kamer dan een commercieel-vertrouwelijke brief met actuele informatie over de kosten.

3.4 Verwervingsvoorbereidingsfase (D-fase)

In de D-fase kiest Defensie een product en een leverancier. Op grond van de eisen en de regelgeving op het gebied van verwerving vraagt Defensie potentiële leveranciers om een offerte. Na bestudering van de aanbiedingen, toetsing aan de gestelde eisen en onderhandelingen met de leveranciers, informeert Defensie met de D-brief de Tweede Kamer over de keuze voor het product

---

⁶ Bijlage bij Kamerstuk 32 733, nr. 77 van 11 juli 2012

en de leverancier. Na parlementaire behandeling zal Defensie de overeenkomst met de leverancier bekrachtigen.

3.5 Evaluatie (E-fase)

Defensie evalueert projecten vanwege de financiële omvang (vanaf 250 miljoen euro) en vanwege de complexiteit en uitvoeringsrisico's. Daarbij zijn onder meer de volgende aspecten van belang: samenhang met andere projecten, internationale samenwerking, politieke gevoeligheid, commerciële aspecten, financiële omvang en publieke belangstelling. In ieder geval zal Defensie de projecten evalueren die de Tweede Kamer als groot project heeft aangemerkt op grond van de Regeling Grote Projecten.

Aan het slot van de E-fase doet de Auditdienst Rijk (ADR) onderzoek naar de kwaliteit en volledigheid van de informatie in de evaluatie. De ADR informeert de Tweede Kamer schriftelijk over de resultaten van de projectevaluatie.

4 INFORMATIEVOORZIENING AAN DE TWEEDE KAMER

Het uitgangspunt van het DMP is en blijft de toereikende informatievoorziening van het ministerie van Defensie aan de Tweede Kamer. Elke fase van het DMP wordt afgesloten met een brief waarin het verdere verloop van het proces wordt geschetst. De besluitvorming aan het einde van een DMP-fase is voorbehouden aan de minister van Defensie. De Tweede Kamer wordt hierover in de DMP-brieven geïnformeerd, zodat zij het voorgelegde besluit kan controleren.

4.1 Informatie over gemandateerde projecten

Bij gemandateerde projecten informeert de minister de Tweede Kamer na de A-brief uitsluitend via de begroting, het departementale jaarverslag en het jaarlijkse MPO. Over belangrijke wijzigingen wordt de Tweede Kamer tussentijds geïnformeerd.

4.2 Informatie over niet-gemandateerde projecten

Bij niet-gemandateerde projecten informeert de minister de Tweede Kamer aan het einde van elke DMP-fase met een brief over de voortgang van het project. Daarnaast wordt de Tweede Kamer over deze projecten geïnformeerd via de begroting, het departementale jaarverslag en het jaarlijkse MPO. Bij belangrijke wijzigingen in projecten, zoals in de behoeftestelling of bij grote tegenvallers of overschrijdingen, informeert de minister de Tweede Kamer tussentijds.

4.3 Informatie over IT-projecten

Bij de informatievoorziening aan de Tweede Kamer over IT-projecten maakt Defensie onderscheid tussen wapensysteemgebonden IT en reguliere IT. Voor wapensysteemgebonden IT geldt het DMP, waarbij IT-aspecten worden meegenomen in de reguliere rapportages over het desbetreffende materieelproject. Over reguliere IT-projecten van meer dan vijf miljoen euro rapporteert het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Tweede Kamer via het rijksbrede ICT-dashboard.⁷ Defensie levert hiervoor de gegevens aan. Daarnaast informeert Defensie de Tweede Kamer periodiek over de voortgang van grote IT-projecten en programma's.

4.4 Materieelprojectenoverzicht

Sinds september 2007 stelt Defensie jaarlijks het Materieelprojectenoverzicht (MPO) samen om te voorzien in de behoefte van de Kamer aan integrale informatie over materieelprojecten. Het MPO geeft de stand van zaken weer van de materieelprojecten van meer dan 25 miljoen euro waarvoor in de komende vijf jaar uitgaven zijn geraamd. Het overzicht wordt gelijktijdig met de defensiebegroting verzonden en vormt daarop een verdiepende aanvulling. In het overzicht wordt onder meer uiteengezet hoe een project past in het defensiebeleid en hoe het samenhangt met andere materieelprojecten. Ook bevat het MPO een lijst van overtollige wapens en wapensystemen die Defensie wil afstoten. Vastgoed- en IT-projecten vallen buiten het MPO, daarover wordt afzonderlijk gerapporteerd.

4.5 Vertrouwelijke informatie

Het uitgangspunt voor de informatievoorziening aan de Tweede Kamer is het verschaffen van een zo volledig mogelijk, openbaar inzicht in alle relevante aspecten. Alleen wanneer operationele

---

⁷ <https://www.rijksictdashboard.nl>

belangen of commerciële belangen van de industrie en Defensie in het geding zijn, zal Defensie informatie verstrekken op vertrouwelijke basis.

Mede met het oog op de onderhandelingspositie van Defensie wordt bij jaarrapportages gedetailleerde financiële informatie in principe in een afzonderlijke commercieel-vertrouwelijke bijlage opgenomen. Om dezelfde reden wordt gedetailleerde financiële informatie ook in de verschillende DMP-brieven in principe als commercieel-vertrouwelijk aangemerkt.

Van projecten waarvoor nog geen contract is gesloten, wordt in de defensiebegroting slechts het budget per begrotingsartikel zichtbaar gemaakt. Van projecten waarvoor wel een contract is gesloten en waarvan de informatie over de financiële projectomvang niet meer hoeft te worden afgeschermd, wordt het exacte contractbedrag in de defensiebegroting opgenomen.

4.6 Regeling Grote Projecten

De Kamer kan een DMP-project aanmerken als groot project op grond van de Regeling Grote Projecten (RGP), als zij van mening is dat haar controlerende taak vereist dat specifieke, periodiek te verstrekken informatievoorziening noodzakelijk is.⁸ Overwegingen kunnen verband houden met de complexiteit van het project, uitvoeringsrisico's en de financiële gevolgen. In de RGP is vastgelegd waaraan de rapportage moet voldoen.

4.7 Audits

Over projecten die zijn aangemerkt als groot project op grond van de RGP ontvangt de Tweede Kamer accountantsrapporten van de Auditdienst Rijk (ADR). De ADR voert, bijvoorbeeld na vragen van de Algemene Rekenkamer of de Tweede Kamer, een audit uit naar de kwaliteit en volledigheid van de informatie, het projectbeheer, de toegepaste calculatiemethoden en risicoanalyses, het realiteitsgehalte van de financiering en de budgettaire inpassing.

Bij de evaluatie van een project (E-fase) voert de ADR onderzoeken uit naar de kwaliteit en volledigheid van de informatie in het evaluatierapport. Ook kan de (politieke) leiding van Defensie, bijvoorbeeld op grond van de complexiteit van het project en de uitvoeringsrisico's, de ADR opdracht geven de DMP-documenten te beoordelen. Verder voert de ADR, op aanvraag van verwervende instanties, onderzoeken bij leveranciers uit naar de prijsstelling van contracten.

---

⁸ <http://wetten.overheid.nl/BWBR0021424/2006-06-22>